

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/materialy-do-pobrania/182410,TEKST-AUDIO-Dzien-Pamieci-Ofiar-Zbrodni-Katynskiej-materialy-prasowe-popularnona.html>
26.04.2024, 09:36

[TEKST + AUDIO] Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej - materiały prasowe, popularnonaukowe, wydawnictwa, dokumenty i multimedia

13 kwietnia obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Blisko 22 tys. Polaków - mundurowych i cywili - zostało zamordowanych w kwietniu i maju 1940 r. przez funkcjonariuszy NKWD. Wśród nich było 14,5 tys. jeńców wojennych - oficerów i policjantów - z obozów w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie oraz 7,3 tys. więźniów aresztowanych na terenach okupowanych przez ZSRS. Ciała grzebano bezimiennie, w dołach śmierci tak, aby nigdy nie zostały odnalezione.

Grób generałów Mieczysława Smorawińskiego i Stanisława Bohaterewicza. Klęczy Stefan Kołodziejcki Delegat PCK (Źródło: AIPN)

Decyzja Biura Politycznego KC WKP(b) z 5 marca 1940 r. o likwidacji polskich jeńców wojennych bez wzywania aresztowanych, bez przedstawiania im zarzutów, bez decyzji o zakończeniu śledztwa czy aktu oskarżenia, do dziś budzi przerażenie. Już 3 kwietnia 1940 r.

rozpoczęła się likwidacja obozu w Kozielsku. Zgromadzonych w nim jeńców zabito w lesie katyńskim. Przez kolejne sześć tygodni kolejni polscy oficerowie byli wywożeni z obozów i rozstrzeliwani: żołnierze ze Starobielska - w Charkowie, a policjanci z Ostaszkowa - w Kalininie. Kolejnych mordów NKWD dokonało w Chersoniu, Kijowie i Mińsku.

13 kwietnia 1943 r. świat obiegła wiadomość o odkryciu przez Niemców masowych grobów polskich oficerów zamordowanych przez Sowieców w Katyniu. W 1943 r. - równoległe z ujawnieniem zbrodni rozpoczęło się fałszowanie przeszłości, a kłamstwo katyńskie stało się częścią zbrodni i jednym z mitów założycielskich PRL oraz podwaliną pojałtańskiego systemu.

W związku z Dniem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej przygotowaliśmy dla Państwa listę publikacji i materiałów naukowych opracowanych przez IPN:

► [**Portal tematyczny - Katyń 1940**](#)

► [**Zbrodnia Katyńska \(artykuły, audio/video, biogramy w portalu przystanekhistoria.pl\)**](#)

► [**Infografiki historyczne. Zbrodnia katyńska**](#)

► [**Zbrodnia katyńska. Najważniejsze fakty**](#)

► [**Zbrodnia Katyńska - materiały do pobrania**](#)

► [**Publikacje IPN na temat zbrodni katyńskiej**](#)

► [**Teka edukacyjna IPN „Zbrodnia Katyńska”**](#)

► [**Informacje dotyczące śledztwa w sprawie określonej symbolicznym mianem Zbrodni Katyńskiej**](#)

► [**Katyń 1940-2020. Zbrodnia - kłamstwo - pamięć**](#)

► [**Wykład dr. Macieja Korkucia na IPNtv: Kłamstwo Katyńskie - od Stalina do Gorbaczowa**](#)

► [**"Katyń - historia wciąż żywa"**](#) - film zrealizowany na zlecenie Instytutu Pamięci Narodowej

► [**„Kto nie zna ojca twarzy...”. Poznańskie rodziny katyńskie. Film dokumentalny IPN**](#)

► **Nagranie AUDIO [poniżej do pobrania]:**

- **dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN o kłamstwie katyńskim**

► **Zbrodnia Katyńska - dodatki do prasy: do pobrania**

•

[Dodatek Historyczny IPN opublikowany w „Nowinach” i „Super Nowościach” w związku z 80. rocznicą odnalezienia grobów katyńskich](#)

- [Katyń. Dodatek do „Dziennika Polskiego”](#)
- [Zbrodnia Katyńska. Dodatek do „Gościa Niedzielnego”](#)
- [„Pamięć o Katyniu” – dodatek historyczny IPN do „Kuriera Szczecińskiego” z 10 kwietnia](#)
- [Zbrodnia katyńska - droga do prawdy - dodatek historyczny do „Naszego Dziennika” z 8 kwietnia 2020](#)
- [Katyń. Trudna droga do prawdy - dodatek do „Gazety Wrocławskiej” i „Nowej Trybuny Opolskiej” z 18 kwietnia 2020](#)

► **[„Kulisy historii”, odc. 109: „Katyń. Zbrodnia i walka propagandowa wielkich mocarstw” - Premiera 8 kwietnia 2023 o godz. 15.00 na kanale IPNtv](#)**

► **[Notacje IPN: Zbrodnia Katyńska](#)**

► **[Ogólnopolska konferencja naukowa „Kapelani katyńscy”: Sala Kolumnowa Sejmu RP, 12 kwietnia 2023 r. Transmisja na kanale iTV Sejm](#)**

Do udziału w konferencji zostały zaproszone osoby ze środowiska katyńskiego, m.in. Stowarzyszenie Rodzin Katyńskich w Polsce, Muzeum Katyńskie oraz wybitni naukowcy z IPN oraz innych ośrodków akademickich, jak: prof. Andrzej Nowak, prof. Tadeusz Wolsza, prof. Józef Marecki, prof. Sławomir Cenckiewicz.

Polecamy Państwu [Biuletynu IPN \(nr 209 \(4\) / 2023\). Pamięć Narodu.](#) W kwietniowym numerze „Biuletynu IPN” przypominamy odkrycie zbiorowych mogił w Lesie Katyńskim przed osiemdziesięciu laty. W tekście „Fakty i artefakty” przedstawiamy, co znaleziono przy pogrzebanych polskich oficerach. Przedmioty te świadczą często o tym, co było dla nich najcenniejsze. Dodatkem do „Biuletynu IPN” jest płyta DVD z filmem z cyklu „Errata do biografii” Świadkowie Katynia w reżyserii Roberta Kaczmarka.

► **[4. Międzynarodowy festiwal filmowy o totalitaryzmach „Echa Katynia” na Kongresie Pamięci Narodowej 13-15 kwietnia 2023 r., PGE Narodowy](#)**

Podczas festiwalu zaprezentowano 25 produkcji, wyselekcjonowanych z różnych zakątków świata. To zarówno krótko-, jak i pełnometrażowe filmy, w tym także nominowany do

Oscara w kategorii pełnometrażowy film dokumentalny „Dom z drzazg” oraz kandydaci do tej nagrody: „Klondike” (Ukraina), „Styczeń” (Łotwa) oraz „Kalev” (Estonia).

Większość z prezentowanych produkcji to polskie premiery, takie jak: „Stanisław Helski. Dłatego”, „The City and the city”, „The Northeast Winds”, „We have left”.

► **[XVI Katyński Marsz Cieni, 16 kwietnia 2023 r.](#)** Marsz organizowany jest dla upamiętnienia polskich oficerów Wojska Polskiego, Korpusu Ochrony Pogranicza oraz policji pomordowanych przez Sowietów w 1940 r. w Katyniu i innych miejscach kaźni na Wschodzie.

Organizatorem Marszu jest Grupa Historyczna Zgrupowanie "Radosław". Instytut Pamięci Narodowej jest jednym z patronów.

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy - Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

**INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**

PLIKI DO POBRANIA

[dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN o kłamstwie katyńskim \(mp3, 3.85 MB\) 07.04.2023 09:00](#)
[dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN o kłamstwie katyńskim \(wav, 69.32 MB\) 07.04.2023 09:00](#)